

**Методичні рекомендації що до оцінювання навчальних досягнень учнів,
оформлення класного журналу та ведення предметних сторінок з**

біології, екології та природознавства

(2016-2017 навчальний рік)

Загальні вимоги до оформлення класного журналу

Наказом МОН України від 03.06.2008 № 496 було затверджено Інструкцію з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. Цією інструкцією визначається порядок ведення класного журналу та оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів усіх форм власності.

Оцінювання навчальних досягнень учнів **5-7 класів** здійснюється відповідно до орієнтовних вимог до оцінювання, затверджених наказом Міністерства від 21.08.2013 № 1222 *«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»*.

Оцінювання навчальних досягнень учнів **8 – 11 класів** здійснюється відповідно до орієнтовних вимог до оцінювання, затверджених наказом Міністерства № 996 від 30.08 2011р. *«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»*.

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану закладу.

Не підлягають обов'язковому оцінюванню навчальні досягнення учнів з факультативних, групових та індивідуальних занять, які фіксуються в окремому (спеціальному) журналі.

Тематичне оцінювання з предметів природничого циклу проводиться в різних формах по завершенні вивчення навчальної теми або її частини.

На початку вивчення теми (частини теми, сукупності тем) учитель має ознайомити учнів із тривалістю її (їх) вивчення (кількістю занять), кількістю й

тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, орієнтовними питаннями, завданнями (прикладними задачами), умовами оцінювання.

Тематична оцінка виставляється у класному журналі в колонці з написом «Тематична» без зазначення дати на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми(модуля), з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (лабораторних, практичних, самостійних, контрольних, творчих робіт) та навчальної активності школярів. Проведення окремого уроку тематичної атестації, з метою здійснення відповідного оцінювання, не передбачається.

Пропануємо орієнтовну кількість тематичних оцінок відповідно до кількості навчальних годин за рік:

Кількість годин за рік	Кількість тематичних за рік
35 годин (1 год. на тиждень)	4
52 години (1,5 год. на тиждень)	5-6
70 годин (2 год. на тиждень)	6-8
105 годин (3 год. на тиждень)	8-10
175 годин (5 год. на тиждень)	10-12

Проведення окремого уроку тематичної атестації з біології, екології, природознавства з метою здійснення відповідного оцінювання не передбачається (наказ МОН України від 03.06.2008 №496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»).

Контрольні роботи (як підсумкові в кінці I та II семестрів) для учнів 5-7 класів не проводяться.

Обов'язковим є проведення однієї контрольної роботи в семестр для учнів 8-11 класів. Контрольні роботи оформляються в зошиті для контрольних робіт або на окремому аркуші та зберігаються в кабінеті протягом року. Відпрацювання пропущених учнем лабораторних, практичних, контрольних робіт вважаємо недоцільним.

Поведення контрольної роботи записується на правій сторінці журналу таким чином:

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання
...	22 /	Контрольна робота № 1. «.....»	
	12		

Оцінка за ведення зошитів з не виставляється.

Також цю функцію тематичного оцінювання може виконувати практична робота підсумкового характеру. Оскільки в кожному семестрі обов'язково оцінюються **2 практичні роботи**, рекомендуємо спланувати їх як підсумкові з певної теми.

Починаючи з II семестру до програми рекомендовано включення повторення матеріалу за I семестр, яке відображається у вигляді і запису домашнього завдання (наприклад : § 20 опрацювати, § 3-4 повторити).

Експерсії, передбачені змістом навчальної програми, обліковуються на відповідних сторінках навчальних предметів класного журналу та можуть оцінюватися вчителем.

У розділі III журналу «Облік проведення навчальних екскурсій та практики» вчителем записується дата і зміст проведення навчальних екскурсій, навчальної практики, що проводяться у терміни, визначені Міністерством освіти і науки України на ці види навчальної діяльності.

Поруч із тематикою екскурсій вказується в дужках відповідна кількість годин її проведення. Оцінки за навчальну практику та навчальні екскурсії виставляються в журнал окремою колонкою на сторінці певного предмету («Біологія», «Хімія»).

Відповідно до методичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів (лист МОНУ від 06.02.2008 №1/9–61) навчальна практика оцінюється і обліковується на окремих спеціально відведених сторінках журналу. Оцінки за навчальну практику та навчальні екскурсії виставляються в журнал окремою колонкою на сторінці предмету .

Біологія, екологія та природознавство

Важливою складовою навчання біології, екології, природознавства є формування в учнів практичних умінь і навичок під час проведення лабораторних і практичних робіт. Перед початком лабораторних та практичних робіт, які передбачають використання мікроскопів, скляного посуду, хімічних реактивів тощо обов'язковим є проведення *інструктажу з безпеки життєдіяльності* про що в класному журналі на сторінці предмета в графі «Зміст уроку» відповідно до календарного планування стисло записується тема уроку, назва лабораторної або практичної роботи та робиться запис: «Інструктаж із БЖД».

З/п	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання
4	11 09	Вуглеводи: будова, властивості, роль у життєдіяльності організмів. Лабораторна робота № 4 Визначення деяких органічних речовин та їх властивостей. Інструктаж з БЖД.	

Лабораторні роботи, позначені в програмі зірочкою, виконуються учнями за вибором учителя з урахуванням матеріально-технічних можливостей. За відсутності відповідних умов вони можуть бути замінені демонструванням.

Передбачені програмою письмові контрольні, лабораторні, практичні роботи (досліди) та екскурсії є обов'язковими для виконання всіма учнями.

Оцінювання навчальних досягнень учнів із біології, екології, природознавства здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

Необхідність збільшення кількості тематичних оцінок визначається вчителем.

Оформлення правої сторінки журналу
Приклад оформлення сторінок журналу (біологія 7 клас)

Прізвище, ім'я та по батькові вчителя

Іванов Олег Петрович

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання
1	02 / 09	Вступ. Тварина - живий організм. Основні відмінності тварин від рослин та грибів. Особливості живлення тварин.	§ 1,2 опрацювати
2	04 / 09	Будова тварин. Клітина тварин	§ 3 опрацювати
3	09 / 09	Будова тварин . Тканини тварин	§ 3 опрацювати
4	11 / 09	Органи та системи органів тваринних організмів.	§ 4 опрацювати
5 /	Різноманітність тварин Поняття про класифікацію тварин.
6	/	Кишковопорожнинні.	§6 опрацювати, підготувати міні- проект «Як утворюються коралові острови?»
7	07 / 10	Різноманітність кишковопорожнинних, роль у природі та значення в житті людини . Міні-проект «Як утворюються коралові острови?»

8	<p>Кільчасті черви.</p> <p>Лабораторні дослідження Зовнішня будова та рух кільчастих червів (на прикладі дощового черв'яка або трубочника) Інструктаж з БЖД</p>
9	Паразитичні безхребетні тварини
10	Узагальнення знань за темою: «Тварина - живий організм. Кишковопорожнинні. Черви»
.....	Членистоногі . Ракоподібні
	Практична робота № 1 Виявлення прикладів пристосувань до способу життя у комах. Інструктаж з БЖД